

זֶקֶן נָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

שְׁפָדָר הַקְּלָמָד לְלוֹם ד' אַדְרֵךְ:

שְׁפָדָר כְּקָאָפָּעַי פָּטוֹחָרְרִיּוֹת הַיְּזָרָעָל
וְהַפְּטָעָם הַשְּׁלִישִׁי, כִּי הַחִיצּוֹנִים הָאוֹחֶזֶין בָּז, לֹא יִגְיחֶז
 אֹתוֹ לְצַאת. עַל כֵּן צְרִיךְ לְהַלְבִּישׁ
 אֶת פָּנָיו, כִּי לְשָׁגּוֹתָו, שֶׁלֹּא יִהְיֶה מִכְּיָרִין בָּז, בְּחִינָת (איוב י"ד):
 "מִשְׁגָּה פָּנָיו וְתַשְׁלִיחָהוּ":

רִישׁ בְּמִה בְּחִינּוֹת, בָּזָה שְׁמַלְבִּישִׁין אֶת הַפָּנִים. כִּי יִשְׁׁבַּן
 שְׁמַלְבִּישִׁין אֶת הַפָּנִים שֶׁלֽוּ, בְּסִפְוָר מִעְשָׁה. וַיֵּשׁ שְׁאֵין
 אָפָּשָׁר לְעוֹרְרוֹ בְּפָנִים שֶׁלֽוּ, וַצְּרִיךְ לְהַרְאֹת לוֹ פָנִים גָּבוֹת.
 וְלִפְעָמִים מִלְבִּישִׁין גַּם כֵּן בְּדָבְרִי תּוֹרָה, דְּהִינוּ שְׁאֹוֹמְרִים תּוֹרָה
 גָּבוֹת, וְאֵי אָפָּשָׁר לְאָמְרָה כֵּד בְּמוֹת שְׁהִיא, וּמִלְבִּישִׁין אֹתוֹת
 בְּתּוֹרָה גִּמְזוֹבָה וְקַטְגָּה מִמְּגָה. וָזָה בְּחִינָת (חֶבְקוֹק ג): "ה' פָּעָלָה בְּקָרְבָּן
 שָׁגִים חַיְּהָוּ". 'חַיְּהָוּ', פָּרָשָׁה רְשִׁיָּה: 'עֹרְרָהוּ'. וָזָהוּ: 'פָּעָלָה', דְּהִינוּ
 סִפְוָרִי מִעְשִׁיות. 'בְּקָרְבָּן שָׁגִים', דְּהִינוּ בְּחִינָת מִעְשִׁיות שֶׁל הַשְּׁבָעִים
 פָנִים, שְׁהָם שְׁבָעִים שָׁגִים כִּגְלִיל (עֵין זֹהֶר נְשָׁא קְלִיל; וּבָס' קְול בְּרַמָּה שֶׁ
 וְעֵין זֹהֶר בְּרַאשְׁית זוּ וּבְזֹהֶר בְּשָׁלָח מ"ה וּבְפִי הַרְמִיז שֶׁם). דְּהִינוּ שְׁמַעְוָרְרִין
 אֹתוֹ עַל יְדֵי סִפְוָרִי מִעְשִׁיות, שְׁהָן בְּקָרְבָּן שָׁגִים, דְּהִינוּ הַמִּעְשִׁיות שֶׁל
 הַשְּׁבָעִים פָנִים כִּגְלִיל:

אָבָל יִשְׁׁשַׁגְּפֵל מִבְּלֵי הַשְּׁבָעִים פָנִים, עַד שְׁאֵין אָפָּשָׁר לְעוֹרְרוֹ
 בְּשָׁוָם פָנִים, כִּי אִם עַל-יְדֵי סִפְוָרִי מִעְשִׁיות שֶׁל שָׁגִים
 קְדֻמּוֹגִיות, שְׁכַל הַשְּׁבָעִים פָנִים, שְׁבָעִים שָׁגִים מִקְבָּלִין חִיּוֹת מִשְׁם.
 וָזָה בְּחִינָת עַתִּיק, בְּחִינָת זָקָן, בְּחִינָת הַדְּרָת פָנִים (עֵין שְׁבָת קְנָבָה).
 שְׁכַל הַשְּׁבָעִים פָנִים מִקְבָּלִין חִיּוֹת וְהַדּוֹר מִשְׁם. וָזָה בְּחִינָת וּרְבָב
 חַסְד (שְׁמוֹת לְה, בְּמַדְבָּר יְה). כִּי הַלּוֹמֵד אֶת תַּלְמִידֹז הַלְּבָכה אַחַת, הַזָּא

עושה עמו חסד, כמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה (כתבות צ'ו): 'כל המוגע תלמידו מלשפתו, אלא מוגע ממפו חסד'. ושמוש חכמים, זה בחינת הלוות שהתלמיד מקבל מהרב. נמצא שמה שהרבות למד עם תלמידו, זה בחינת חסד. ועל כן כשהמעורר עמו איזה פגמים של השבעים פגמים, שמלאביש אותו בבחינת: "ה' פעלך בקרוב שניהם חייה" בג"ל, הוא בחינת חסד סתם. אבל כשהמעורר על-ידי ספרי מעשיות של שניהם קדמונו, הוא בחינת ורב חסד (עין זהר נשא קמ). כי כל הפגמים וכל החדדים מקבלין ממשם:

וְכַשְׁעֹסֶק לְעוֹרֵר בָּנִי אָדָם, הוּא צְרִיךְ לְשִׁמְרָה עָצָמוֹ מִתְלִמְידִים שְׁאַיִגְם הַגּוֹגִים, כִּי שֶׁלֹּא יְהִיא גְּדַבֵּק בָּזְמַהָּרָע שֶׁלָּהֶם, שֶׁלֹּא יִזְיק לוֹ, כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכַרְזָגִים לְבָרְכָה (חָלֵין קָל"ג): 'בְּלִי הַמְּלִימָד לְתַלְמִיד שְׁאַיִגְם הַגּוֹן' וּכְוּי. וּכְנָאָסְרוּ חֲכָמִינָה, זְכַרְזָגִים לְבָרְכָה (שְׁבָתָ ק"ח): לְכַתֵּב עַל עֹזֶר בְּהַמָּה טְמָאָה, שֶׁגַּאֲמָר: "לְמַעַן תְּהִיא תּוֹרַת ה' בְּפִיקָה" – 'מִן הַמְּתָר לְפִיקָה'. וּכְשֶׁלּוּמָד עִם אַחֲרָה, הוּא בְּחִינָת כְּתִיבָה. בַּי הַלְשׁוֹן הוּא בְּחִינָת (תְּהִלִּים מ"ה): "לְשׁוֹגִי עַט סּוֹפֵר מִהִיר", שֶׁגַּחְקָק וְגַכְתָּב עַל לֵב הַתַּלְמִיד, כִּמוֹ שְׁכַתּוֹב (מִשְׁלֵי ג): "בְּתַבְמָעַל לוֹחַ לְבָדָה". וְעַל כֵּן צְרִיךְ שֶׁלֹּא יְהִי דְּבָרָיו נְכַתְּבֵין עַל בְּחִינָת עֹזֶר בְּהַמָּה טְמָאָה, הַיִּנוּ תַלְמִיד שְׁאַיִגְם הַגּוֹן. אֵיךְ אֵי אָפְשָׁר לְבָשָׂר וְדָם לְהִזְוֹת גַּשְׁמָר בְּעָצָמוֹ, שֶׁלֹּא יִשְׁמַעוּ תַלְמִידִים שְׁאַיִגְם הַגּוֹגִים מִפְנֵי. וְלֹזָה צְרִיךְ שִׁיחָה לְמוֹדוֹ, לִלְמָד וּלְלִימָד וּלְשִׁמְרָה וּלְעִשּׂוֹת. הַיִּנוּ שְׁעַל-יִדִי לְמוֹדוֹ עִם תַלְמִידֹז, יְהִיא בְּאַלוּ עַשְׂתָּאוּ לְחִבְרוֹ, וּבְאַלוּ עַשְׂתָּאוּ לְדִבְרֵי תּוֹרַה. כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, זְכַרְזָגִים לְבָרְכָה (סְגִּידָרִין צ"ט): 'בְּלִי הַמְּלִימָד בְּנָחָרֶז תּוֹרַה, בְּאַלוּ עַשְׂתָּאוּ וּכְוּי, וּבְאַלוּ עַשְׂתָּאוּ לְדִבְרֵי תּוֹרַה וּכְוּי. וּכְשֶׁלּוּמָד בְּכֻונָה זוֹ, אָזִי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שׂוֹמֵר אֹתוֹ,

זֹקֶן נָתָן וְכֹא יַעֲבֹר

בְּצֻעַט

שֶׁלֹּא יְהִיוּ דְּבָרָיו גַּכְתָּבִין בְּכָחַ הַזְּכָרוֹן שֶׁל הַתָּלִימִיד שֶׁאִינּוּ הַגּוֹן,
רַק יְהִיוּ גַּשְׁכָּחִין מִמֶּנוּ. וּכְשֻׁעוֹסָק לְעוֹזֶר עַל-יְדֵי סִפּוּרִי מִعְשִׁיות,
צְרִיכָּד שֶׁיְהִיָּה שִׁיחָתוֹ וּסִפּוּרָיו גַּם כֵּן בְּבָחִינָת הַלְמֹוד הַגְּלִיל, דְּהִינּוּ
לִלְמֹד וְלַעֲשׂוֹת כְּגַם. וּזֹה בָּחִינָת (עַבּוֹדָה זֶרָה י"ט): 'שִׁיחָתָן שֶׁל
תָּלִימִידִי-חַכּוּמִים צְרִיכֵין לִמְוֹד', דְּהִינּוּ שֶׁבְּלִ מה שְׁצְרִיכֵין אֶל
הַלְמֹוד, צְרִיכֵין גַּם כֵּן אֶל שִׁיחָתוֹ, שַׁהְזָא בָּחִינָת סִפּוּרִי מִעְשִׁיות
כְּגַם.

רָזֶה, (יְחִזְקָאֵל מ"ז): "זְעַלְהוּ לִתְרוֹפָה". זֶה בָּחִינָת שִׁיחָת
תָּלִימִיד-חַכּוּם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתִינוּ, זְכַרְזָגִים לְבָרְכָה (שם
בְּעַבּוֹדָה זֶרָה): "זְעַלְהוּ לֹא יִבְלֶל", אַפְלוּ שִׁיחָת תָּלִימִיד-חַכּוּמִים וּכְוּ'. וּזֹהוּ:
"לִתְרוֹפָה" – לְהַתִּיר פֶּה, הִינּוּ בָּחִינָת: 'מִן הַמְּפֹתָר לִפְיקָד'. בַּי
כְּשֶׁשִׁיחָתוֹ הִיא בָּחִינָת שִׁיחָת תָּלִימִידִי-חַכּוּמִים צְרִיכֵין לִמְוֹד',
הִינּוּ לִלְמֹד וְלִלְמֹד לְשִׁמְרָה וְלַעֲשׂוֹת כְּגַם, אַזִּי גַּשְׁמָר מִן תָּלִימִידִים
שְׁאַיִּינְם הַגּוֹנִים, שַׁזְּהָוּ בָּחִינָת: 'מִן הַמְּפֹתָר לִפְיקָד' כְּגַם, 'מִגַּיִן שְׁאַיִּן
כּוֹתְבִין וּכְוּ' כְּגַם:

ח **רָזֶה** בָּחִינָת מֵה שְׁדָרְשׁוּ רַבּוֹתִינוּ, זְכַרְזָגִים לְבָרְכָה (סִגְהָדָרִין ק):
על פָּסּוֹק זֶה: "זְעַלְהוּ לִתְרוֹפָה" לְהַתִּיר פֶּה אַלְמִים,
ולְהַתִּיר פֶּה עֲקָרוֹת'. בַּי עַל-יְדֵי-זֶה שֶׁמְעוֹרֵר בְּגַי אָדָם מִשְׁגַּתָּם
עַל-יְדֵי סִפּוּרִי מִעְשִׁיות, שַׁזְּהָוּ בָּחִינָת: "זְעַלְהוּ לִתְרוֹפָה" וּכְוּ' כְּגַם,
עַל-יְדֵי-זֶה גַּעֲשָׂה בָּחִינָת 'לְהַתִּיר פֶּה אַלְמִים'. בַּי מִקְדָּם בְּשַׁהְיוֹ
בָּחִינָת שְׁנָה, וְלֹא הִיּוּ שׂוֹמְעִים הַתְּעוֹרְרוֹת הַחַכּוּם, וְלֹא הִיּוּ
גַּשְׁמָעַ לְאַזְגִּיהָם דְּבָרָיו, בַּי יַזְבֵּחַ מִן דָּמֵלָל עַל אַדְגָּא דַשְׁמָעַ' (זֶה
תִּצְחָה קְפָ"ז), אָבֶל הִם הִיּוּ כְּחַרְשִׁים וְלֹא הִיּוּ שׂוֹמְעִים כָּלֶל. וּמְחַמָּת
זֶה לֹּא הִיּוּ אִפְּשָׁר לְהִם לְדִבָּר, בַּי 'סִתְמָמָת' חַרְשׁ הַוָּא שְׁאַיִּנוּ שׂוֹמָעַ
וְאַיִּנוּ מִדְבָּר' (תִּרְוֹמוֹת פָּרָק א' עַזְזָן שֶׁם, חַגִּיגָה ב'), דְּהִינּוּ מִחְמָת שְׁאַיִּנוּ

אָזְנָבָר פִּזְחָרֶת זַעֲמָל "אָזְנָבָר שְׂדֵךְ מִקְוֹה שְׂדֵךְ מִסְפָּרִי רַבְבָּשׁוּזְה תַּקְזֹזְלָבָל לְבָלָל" →
בְּסֵפֶר "חַק נָתָן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹרָעִי הַזָּכָר תִּקְוֹן הַמִּידּוֹת 30

שׂוֹמָע אֵינוֹ יִכּוֹל לְדָבָר. וְעַכְשָׂו שְׁמַעוֹרְרוֹ הַחֲכָם, וְשׂוֹמָע דְּבָרָיו,
אֵזִי יִכּוֹלִים לְדָבָר. וְזֹה בְּחִינָת לְהַתִּיר פָּה אַלְמִים', וְזֹה בְּחִינָת
(מְשֻׁלִי ל"א): "פִּתְחָה פִּיה לְאַלְמִם":

וְעַל-יִדְיָזָה הוּא בְּחִינָת לְהַתִּיר פָּה עֲקָרוֹת, כִּי זֹה הַדָּבָר:
שְׁהִיא מִצְמָצָם אֲצָלָם כָּל כֵּד זֹה זָמֵן רַב שְׁהִיוּ
חִרְשִׁים וְאַלְמִים, עַכְשָׂו בְּשִׁזְוֹצָא הַדָּבָר, הוּא יוֹצָא בְּכָח גָּדוֹל,
בְּבְחִינָת (תְּהִלִּים ק"ג): "גְּבוּרִי כְּחָ עַשְׂיִ דָבָרֹ". וְזֹה הַפְּחַח בָּא לְבָלִי
הַזְּלָדָה, בְּחִינָת (בְּרָאשִׁית מ"ט): "בְּחִי וְרָאשִׁית אָזְנִי". דְּהַיָּנוּ בְּטָחַנִי
הַדָּוָר, שְׁהָם בְּחִינָת כָּלִי הַזְּלָדָה, הָם מִקְבְּלִין זֹה הַפְּחַח, בְּבְחִינָת
(יְשֻׁעָה מ): "זָקוּי הֵי יְחַלֵּפוּ כְּחָ". וְעַל כֵּן גָּקְרָא יָזָן הַכְּלִילָות, בְּטוֹחוֹת,
כִּי הַכְּלִילָות הָם כָּלִי הַזְּלָדָה. וּבְשִׁמְקְבָּלִין בְּטָחַנִי הַדָּוָר, זֹה הַפְּחַח
שֶׁל הַדָּבָר, הָם מִקְבְּלִין עַל-פִּי דִין וּמִשְׁפָט. כָּל אַחֲד לְפִי בְּטָחַנִי
כֵּן מִקְבְּלִין הַפְּחַח. וְזֹה בְּחִינָת: "פִּתְחָה פִּיה לְאַלְמִם", אֶל דִין כָּל בְּנֵי
חַלוֹף, בְּחִינָת: "קָזְוִי הֵי יְחַלֵּפוּ כְּחָ". שְׁעַל-יִדִי פִּתְחָה פִּיה וּכְוֹן,
עַל-יִדְיָזָה יוֹצָא כְּחָ הַדָּבָר אֶל כָּלִי הַזְּלָדָה, שְׁהָם הַבְּטָחַנִים,
שִׁמְקְבָּלִין אָזְתוֹ עַל-פִּי דִין וּמִשְׁפָט בְּגַ"ל. וְצִרְיךָ לְרֹאשָׁת, שְׁיִהּוּ כָּל
הַדָּבָר סְמוּכִין וּקְרוֹבִין אֶל כָּלִי הַזְּלָדָה, בְּדי שִׁיּוּכָלָו לְקַבֵּל פְּחַח
הַדָּבָר בְּגַ"ל, שְׁלָא יְהִי בְּבְחִינָת (ירמיה י"ב): "קְרוֹב אַתָּה בְּפִיהֶם
וּרְחֹוק מְכַלְיּוֹתֵיהֶם". וְעַל כֵּן הַזָּוִיה אַחֲת לְבָלִי הַדָּבָר וּלְבָלִי
הַזְּלָדָה, כִּי אַלְוּ מְלָאִים גִּידִים וּעֲצָבִים, כְּמוֹ אַלְוּ, כִּי הָם בְּחִינָת
אַחֲת. כִּי עַל יִדִי כְּחָ הַדָּבָר, גַּעֲשָׂה הַזְּלָדָה בְּגַ"ל. וְזֹה בְּחִינָת:
"זְעַלְהוּ לְתִרְזֹופָה", לְהַתִּיר פָּה אַלְמִים, וּלְהַתִּיר פָּה עֲקָרוֹת', כִּי זֹה

תָּלוּי בָּזָה בְּגַ"ל:

סְקָרְרָה קָאָזָר כְּקָאָזָר מְזָהָרָיְזָר הַזָּהָרָיְזָר:

ט פְּקִידָת עֲקָרוֹת גַּעֲשָׂה עַל-יִדִי שְׁמַעוֹרְרִין אֶת בְּנֵי אָדָם מִשְׁגַּתָּם.

סִדְרַ הַלְמָוד לַיּוֹם ד' אֶדְרָה

כִּי יָשַׁ בְּגַנְיוֹ אָדָם שִׁיחָנִים אֶת יְמֵיהֶם וְאֶת שְׁגָדָלָה לְהֻזְלָם שַׁהֲוָה עֲזָבָד אֶת הָיָה וּעֲזָבָק בְּתוֹרָה וּבְתִפְלָה אֲפִיעַל-פִּיכְנָן הוּא בְּחִינָת שְׁנָה כִּי כָל עֲבוֹדָתוֹ גַּשְׁאָר לְמֵטָה כִּי הִיא בְּלֹא חִזְקָה וְשַׁכְלָה וְאֵין להַשָּׁם יַתְּבָרֶךְ נִחְתָּמָה מִמְּנָה וְאֵינָהּ יִכְזַּלְהָ לְהַתְּרוֹמָם וְלַעֲלוֹת לְמִעְלָה. וַיָּשַׁ שְׁגַפְלוֹ לְבְּחִינָת שְׁנָה עַל-יְדֵי תְּאֹוֹת וּמְעֻשִׂים רְעוּם. וַיָּשַׁ שָׁהָם אֶנְשָׁים כְּשָׁרִים וַיְפִים רַק שְׁגַפְילָתָם הִיא עַל-יְדֵי אֲכִילָה, כִּי לְפָעָמִים, כַּשְׁאוֹכֶל אָדָם מִאָכְלָל שֶׁלָּא גַּתְבָּרֶךְ עַדְיוֹ לִמְאָכְלָל אָדָם, עַל-יְדֵי זָהָב אָזֶב אֶת פָּנֵיו הַיְנוּ חִכְמָתוֹ וְשַׁכְלָוֹ בְּחִינָת: "חִכְמָת אָדָם תָּאִיר פָּנֵיו" (קְהַלָּת ח' א) (עַיִן פָּנִים) וְנוֹפֵל לְבְּחִינָת שְׁנָה. וְצָרִיכִין לְעוֹרְרוֹ מִשְׁגַּנְתּוֹ וְאֵי אָפְשָׁר לְעוֹרְרוֹ כִּי אִם כִּשְׁגַּת עֹזֶר תְּחִלָּה קְצָת מַעַצְמוֹ כִּי צָרִיךְ אֶת עֲרוֹתָה דְּלִתְתָּא. רַק כִּשְׁגַּת עֹזֶר מַעַצְמוֹ אִם לֹא הִי מַעֲוָרְרִין אֶתְהוּ אֶתְהוּ הִיה גַּשְׁאָר יִשְׁזַׁן יוֹתֶר עַל כֵּן תְּכַפָּה כִּשְׁגַּת עֹזֶר צָרִיכִין לְהַרְאֹות לוֹ פָנֵיו וְלַהֲלֹבִישׁ לוֹ אֶת הַפָּנִים בְּסִפְוּרִי מְعֻשִׂיות. וַיָּשַׁ שְׁבָעִים פָנִים לְתוֹרָה וְהֵם בְּחִינָת שְׁבָעִים שְׁנִים. וְצָרִיכִים לְהֲלֹבִישׁ אֶת הַפָּנִים דָזָקָא, כִּי כִּמוֹ כִּשְׁמַרְפָּאִין אֶת הָעֹזֶר צָרִיכִין לְסָגֶרֶו וְלַצְמָצָם לוֹ אֶת הָאֹזֶר כִּדי שֶׁלָּא יִזְיק לוֹ מַה שִׁירָאָה אֶת הָאֹזֶר פְתָאָם, כֵּן לֹזֶה שְׁהִיה בְּשָׁנָה וּבְחָשָׁךׁ זָמָן רַב כִּשְׁרֹזֶצֶין לְהַרְאֹות לוֹ פָנֵיו וְלַעֲוָרְרוֹ מִשְׁגַּנְתּוֹ צָרִיכִין לְהֲלֹבִישׁ לוֹ אֶת הַפָּנִים בְּסִפְוּרִי מְעֻשִׂיות כִּדי שֶׁלָּא יִזְיק לוֹ פְתָאָם הָאֹזֶר (עַיִן פָנִים עַד שְׁנִי טָעָמִים עַל זה). וַיָּשַׁ בְּמַה בְּחִינּוֹת בָּזָה שְׁמַלְבִּישִׁין אֶת הַפָּנִים, כִּי יָשַׁ מַיְ שָׁאֵי אָפְשָׁר לְעוֹרְרוֹ בְּפָנִים שֶׁלֹּו וְצָרִיכִין לְהַרְאֹות וְלַהֲלֹבִישׁ לוֹ פָנִים גְּבָהָה מִמְּדִרְגָת הַפָּנִים שֶׁלֹּו שְׁגַּסְתְּלִקְמָנוּ בְּשִׁעת שְׁנָה. וַיָּשַׁ מַיְ שְׁגַּפְלָל מִכֶּל הַשְּׁבָעִים פָנִים לְתוֹרָה וְגַפְיַלְתּוֹ גְּדוֹלָה מִאֵד רְחַמְנָא לְצַלְזָן, עד שָׁאֵי אָפְשָׁר לְעוֹרְרוֹ בְּשָׁוָם פָנִים מִתְּשַׁבְּעִים פָנִים שָׁהָם בְּחִינָת שְׁבָעִים שְׁנִים כִּי אִם עַל-יְדֵי סִפְוּרִי

זֶלְקָן נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

אָמֵן כִּי זֶלְקָן נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר
זֶלְקָן פָּזָה רַצְתָּת אַצְּעָל "אֲזָר אֲשָׁר מִקְוֹה שְׂדֵךְ אֲחֵר מִסְפֵּרִי רַבְבָּשׂ אֲזָהָה תַּקְאֹז לְפָלָא"
זֶלְקָן "חַק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹר עַי הַזָּאת "נְצָחָת וְאַגְּזָה" שְׁעִיר יִשְׁיבָת תִּיקְוָן המידות

מעשיות של שנים קדמוניות. שכל השבעים פנים מקובלין חיות משם ועל ידם יכולים לעורר מהשנה אפילו למי שגפל מכל השבעים פנים לتورה רחמנא לצלן. אשרי הזוכה לבוא לצדיק בזה שיוכל לעוררו משגנתו בתקונים נוראים באלה שלא יבליה ימי חם ושלום בשנה. ועל ידי זה נעשה פקيدة עקרות כי מכם בשהיו בבחינת שנה היו חרשים שלא שמעו התעוררות החכם ועל ידי זה לא יכולו גם כן לדבר שום דבר לפניו לשם יתברך, כי סתם חרש הוא שאינו שומע ואין מדברי (חגיגה ב). ועכשו בשמעו ררו הכם ושומע דבריו אז יכול לדבר דבריהם קדושים לפניו לשם יתברך. ומחמת שהיה הדבור מצמצם אצלם כל-כך זמן רב מאד שהיו חרשים ואלים על כן עכשו בשיוצאת הדבר יוצא בכח גדול בבחינת: "גבורי כח עשי דברו" (תהלים ק"ג ב), וזה הכח בא לכלי ההולדת בבחינת: "כח וראשת אוגי" (בראשית מ"ט ג). וצריכין לראות שהיו כלי הדבר סמוכין וקרובין אל כל הולדת שם הבלתיות כדי שיוכלו לקבל כח הדבר, הינו שיצא הדבר באמת שלא יהיה בבחינת: "קרוב אתה בפיهم ורחוק מבליותיהם" (ירמיה י"ב ב) ועל ידי זה נעשה פקيدة עקרות. גמצא שעליידי הצדיק האמת שהוא מעורר את העולים משגנתם על ידי ספורי מעשיות של שנים קדמוניות נעשה פקيدة עקרות ועל ידי זה ממש יראה גדולה וזוכין לכלי התקונים הנ"ל:

פָּזָה זֶלְקָן זֶלְקָן זֶלְקָן

שכח (ד) שמעתי מרבי יודל ספור דברים ששמע מרבני זכרונו לברכה. ענה ואמר אברהם אבינו היה לו גמיכון יסורים גדולים מעשיות באלו (בלומר כמו עניין המעשיות והיסורים שעוזרים עליו) כי אברהם אבינו היה גם כן מקרוב בני הגוערים להשם יתברך. כי

הִיָּה מְגִיר גָּרִים בִּידּוֹעַ.

וְדָרְכוֹ הִיָּה שֶׁהִיָּה בָּא בַּתּוֹךְ הָעִיר, וְהִיָּה רַץ בַּתּוֹךְ הָעִיר, וְהִיָּה צֹעָק הָוַי הָוַי, גַּוּאָלָד. וְהִיָּה רְצִים אַחֲרֵיו כְּמוֹ שְׁרוֹדְפִים אַחֲרֵי הַמִּשְׁגָּעָה, וְהַזָּה הִיָּה טֹעוֹן עַמְּהָם הַרְבָּה שְׁחָם כָּלָם בִּטְעוֹתִים גְּדוּלִים, כִּי הִיָּה בְּקִי בְּכָל הַשְּׁכָלִיות וְהַסְּבָרוֹת שֶׁל דָרְכֵי הַעֲבוֹדָה-זָרָה שֶׁלָּהֶם, כִּי הַעֲבוֹדָה-זָרָה שֶׁל הַקְּדוּמּוֹנִים הָיָה לָהֶם בָּזָה כִּמֵּה סְבָרוֹת וְשְׁכָלִיות שֶׁל טֻוֹת. וְאַבְרָהָם אָבִינוּ עַלְיוֹ הַשְׁלוֹם הִיָּה בְּקִי מִאַד בְּכָל סְבָרוֹתֵיהֶם וְדָרְכֵי טֻוֹתֵיהֶם. וְהִיָּה מַזְכִּיחָם וּמַרְאָה לָהֶם שְׁהַכְּלָל טֻוֹת, וְגַלְהָה לָהֶם הָאָמֹנוֹת הַקְּדוֹשָׁה הָאָמֹתִית. וְגַמְשָׁבוֹ אַחֲרֵיו קָצַת בְּגַי הַגְּעוֹרִים, כִּי זָקְנִים לֹא הִיָּה מַקְרָב, כִּי הַזָּקְנִים בָּבָר גַּשְׁרֵשׁוֹ בִּטְעוֹתֵיהֶם הַרְבָּה וּקְשָׁה לְהַשִּׁיבָם מִדְרָכָם עוֹד, רַק בְּגַי הַגְּעוֹרִים גַּמְשָׁבוֹ וּרְצֹו אַחֲרֵיו. וְהִיָּה הַוָּלֵד מַעַיר לְעִיר וְהֵם רְצֹו אַחֲרֵיו. וְהִיָּה אָבִיהם וְגַשְׁוֹתֵיהֶם חֹלְקִים עַל יְהָמָם, עַל אַלְוָה בְּגַי הַגְּעוֹרִים, כִּי אָמָרוּ עַל יְהָמָם שִׁיצָאֹו לְתִרְבּוֹת רַעֲה וְגַשְׁתַּתְמָדוֹ, עַד שְׁהִיָּו מְרַחְקִים אֹתָם מִאַד. עַד שְׁקָצַת בְּגַי הַגְּעוֹרִים חִזְרוֹ לְסָרוּם מִתְּחִמָּת הַיּוֹסְרִים שְׁהִיָּו לָהֶם מִבְּיִתָּם מְחוֹתָתָם וּמְאָבִיהם וּמְגַשְׁוֹתֵיהֶם וּבְיוֹצָא, וּקָצַתָּם גַּשְׁאָרוֹ אַצְלוֹ וְגַדְבָּקוֹ בָּזָה.

וְהִיָּה אַבְרָהָם אָבִינוּ עֹסֵק בָּזָה הַרְבָּה לְגַלּוֹת הָאָמֹנוֹת הַקְּדוֹשָׁה בְּעוֹלָם. וְהִיָּה מַחְבֵּר סְפָרִים הַרְבָּה מִאַד עַל זָה, אַלְפִים סְפָרִים. וְהִיָּה לוֹ בְּגַיִם הַרְבָּה, וּמִפְּתַּמְאָמָרָה מַאֲחָר שְׁהִיָּו בְּגַי, הִיָּו כָּלָם הַזְּלָכִים בְּדָרְךָ הַיּוֹשֵׁר, כִּי אַפְלוֹ יִשְׁמַעַל עֲשָׂה תְּשׂוּבָה. אַד אַחֲרִיכָּה פִּשְׁרָצָה אַבְרָהָם אָבִינוּ לְהַשְׁאִיר סְפָרִיו וְחַכְמָתוֹ בְּעוֹלָם, הִיָּה חֹזֶק וּמִתְבּוֹגֵן בְּעַצְמוֹ לְמַיִּם מִבְּנֵי יִגְיִח סְפָרִיו וְחַכְמָתוֹ, עַד שְׁגָסְבָּם אַצְלוֹ לְהַגִּיחָה הַכָּל לְיִצְחָק אָבִינוּ, וּמִסְרָר לוֹ הַכָּל.

וְאַחֲרִיכָּה הִיָּה יִצְחָק גַּסְכָּן הַוָּלֵד בְּדָרְךָ זָה, וְהִיָּה מְגִיר גַּסְכָּן גָּרִים

זֶלְקָן נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר

כִּסְפֵּל כְּאֵלֶּה רְצִיְּת אַצְּבָע לְמִזְבֵּחַ תְּמִימָה כְּאֵלֶּה
לְמִזְבֵּחַ תְּמִימָה שְׁדָך אַחֲרֵי מִזְבֵּחַ רְבָעָה תְּמִימָה לְפָלָא

30 "חַק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר" יָצָא לְאוֹר ע"י הַוֹּצָאת "נְצָחָת וְאַגְּנָחָת" שְׁעִיר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּקְוֹן המידות

הַרְבָּה וְחַבְרָה גַּם־כֵּן סְפִּרִים הַרְבָּה מַאֲד בְּעָגִינִין חַזְוק הָאָמוֹנָה הַקְדוֹשָׁה. וְהִיה מַתְבּוֹגָן גַּם כֵּן לִמְיַמִּינָיו יִגְיַח סְפִּרִיו וְחַכְמָתוֹ, כִּי גַּם עָשָׂו הַוּטָב בְּעִינָיו וְהַטָּעָה אֶזְטוֹ עד שְׁהִיה אָזְהָבוֹ, כִּמְבָאָר בַּמִּקְרָא, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (בְּרָאָשִׁית כ"ה): "וַיַּאֲהַב יִצְחָק אֶת עַשְׂוֹ כִּי צִיד בְּפִיו" כְּמוֹ שְׁפִרְשׁ רְשֵׁי שְׁם שְׁהִיה מִרְמָה אֶת אָבִיו בְּדִבְרָיו, וְהִיה שׂוֹאָלוֹ אָבָא אִיךְ מַעַשְׂרֵין אֶת הַמְלָח וּכְוּ. אָבָל אֲפִיעָלִי-פִּיבָּן הַתְבּוֹגָן יִצְחָק בְּדִעָתוֹ עד שְׁהַעֲקָר הַזָּא יַעֲקֹב וּמִסְרָר לֹז הַפָּל.

וְכוֹ יַעֲקֹב הַזָּא גַּם־כֵּן עֹסָק בָּזָה לְקַרְבָּן בְּגַנִּי הַגְּעוּרִים לְהַשֵּׁם יִתְבְּרָה, וְחַבְרָה כִּמְהָא אַלְפִּים סְפִּרִים בְּעָגִינִין הָאָמוֹנָה כִּי הַזָּא חַבְרָה סְפִּרִים הַרְבָּה מַאֲד בְּעָגִינִין הָאָמוֹנָה הַקְדוֹשָׁה, גְּזֻמָּאות סְפִּרִים. וְהַזָּא לִמְדָעָם כָּל בָּנָיו דָּרְכֵי הָאָמוֹנָה הַקְדוֹשָׁה, כִּי הַזָּא כָּלָם צְדִיקִים. אֲזִיאָפִיעָלִי-פִּיבָּן חַקָּר בְּדִעָתוֹ לִמְיַמִּינָיו לִמְסָר כָּל חַכְמָתוֹ, עד שְׁמָסָר כָּל חַכְמָתוֹ לְלֹוי, וְלִכְלָם מִסְרָר רְאֵשִׁי פָּרָקִים. וְעַלְפָנָן שְׁבָט לְזִוְּהַזָּא דָבָוקִים וְחַזְקִים בְּהָאָמוֹנָה הַקְדוֹשָׁה יוֹתֵר מְכָלָם. וְעַלְפָנָן שְׁבָט לְזִוְּהַזָּא לֹא טָעו בְּעָגָל, וְגַם לֹא הַזָּא עַלְיָהָם שָׁוָם עֲבֹודָת מִצְרָיִם, כִּי שְׁבָט לְזִוְּהַזָּא חַזְקִים בְּהָאָמוֹנָה הַקְדוֹשָׁה יוֹתֵר מְכָלָם. וְאַחֲרִיכָה דָבָר מְעָגִינִין עָצָה לְהָאָדָם שְׁיִזְבַּח לְבֹוא אַלְיוֹ אַחֲרֵי מִתְתָּזוֹ וּכְוּ וּמִבָּאָר בְּמִקְומָם אַחֲרֵי לְעַיל "סְפּוּרִים חֲדָשִׁים" סְוִף סִימָן ב"א:

סְפּוּרָר לְקַאֲטַע שְׁלַמְּוֹת הַשְׁלֹמָה:

לְחַדּוֹש הַשְׁכָל, הַיְנוּ חַדּוֹש הַגְּשָׁמָה, הַזָּא עַל-יִדִּי שְׁנָה, כִּי כְּשַׁה-מְחִין מִתְיִגְעָים, אֲזִיאָעַל-יִדִּי שְׁנָה הַמִּם מִתְחִדְשִׁים. וּבְשִׁעת הַשְׁנָה הַמְּחִין, הַיְנוּ הַגְּשָׁמָה, בָּאָה בְּתוֹך אָמוֹנָה, בְּבִחִינָת "חֲדָשִׁים לְבָקָרִים רְבָה אָמוֹנָתָה" (שם).

אֲוֹיֵשׁ כִּמְה בְּחִינּוֹת בְּשְׁנָה. כִּי יִשְׁשָׁנָה בְּגִשְׁמִיוֹת, שְׁהַזָּא גִּיחָא

למחין; גם יש בחינת למוד, שהיא בחינת שגה לגבי דבקות הבורא, והוא למוד פשוטי אוריתא. ואדם הדבוק תמיד בעבודת הבורא, וגתייגעים המבחן שלו מחתמת גצל הדבקות, איזי ילם פשמי אורייתא. גם יש שגה, שהיא בחינת משאיומתן באומנה, וכשועסק במשאיומתן באומנה, איזי המבחן הינו נשמהתו באה לתוך אומנה, וגתחדשין שם וגתחזקים מעיפתם וממשיך של חדש מאור הפנים. ועיקר הדבר הוא האומנה, שצרכיו לשמר את האומנה מأد, אז בשחטן שלו מתייגעים, מחדש אתם בתוך האומנה עליידי איזה בחינת שגה הוא עליידי שגה ב神情יות בפשיות, שאז המבחן מתחדשין בגראה בחוש. אבל הערך הוא האומנה, שצרכיו קדם השגה לקשר עצמו אל האומנה, שהוא בחינת קריית-שמע של המטה, שקורין קדם השגה, וצרכיו לקרהתה בכוננה כדי לקשר נשמהתו ולהכנישת לתוך האומנה בשעת השגה, אז תתחדש שם נשמהתו בחינת "חדרים לבקרים רבה אומנתה" בג"ל, ויזכה עליידי השגה לקבל של חדש ונשמה חדרה מאור הפנים. וכן מי שיש לו בחינת דבקות, ומהו מתיגע עליידי איזה, איזי צריד לעסוק בפשמי אורייתא, אז צריד גם כן לבנים לתוך האומנה; הינו מאחר שמהו מתחילה להתרבלбел ואין יכול להיות דבוק עוד בהשם יתרך בחינת דעת ומבחן, איזי צריד לסליק הדעת והבחן לגמרי וקשר את עצמו אל האומנה בפשיות, ולעסוק בפשמי אורייתא בתרմימות שלמה. כי באמת גם בעת קיום המבחן בדבקות או באיזה דרך שהוא, גם אז ערך קיום הדעת והבחן הוא עליידי אומנה, כי אין לסמה על השבל בלבד, ובמברר לעיל (באות ט). אבל בשיטסתלק הדעת, צרכיו לבנים אל האומנה בלבד עליידי איזה בחינת שגה

צַק נָתֵן וְלَا יַעֲבֹר

אָמָר פָּזָה רַצִּית אֶצְבָּל "אֲנָךְ שְׂדֵךְ מִקְוֹתָה שְׁדֵךְ מִסְפָּרִי רַבְבָּשׂ עַזְהָה תַּקְזֹז לְפָלָל" בְּקָפוֹ
"חַק נָתֵן וְלَا יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹרָעִי הַוֹּצָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָתִי" שְׁעִירִית תִּיקְוֹן המידות בְּקָפוֹ

כֹּגֶל. וּכְנָזְר לְפָעָמִים הַמִּשְׁאָזִמְתָּן הוּא בְּחִינָת שְׁגָה לְחִידָשׁ הַמִּחְנָה כֹּגֶל, וּשְׁם גַּם־כֵן הַעֲקָר הוּא הַאֲמֹנוֹתָה, כַּשְׁעוֹשָׂה הַמִּשְׁאָזִמְתָּן בְּאֲמֹנוֹתָה, אֲזִי בְּאָהָה גַּשְׁמָתוֹ, שֶׁהִיא שְׁכָלוֹ, בְּתוֹךְ הַאֲמֹנוֹתָה וְגַתְחִידָשׁ שֶׁם כֹּגֶל.

קְפָר שְׁעִזְהָוֹת תְּבִרְךָ זְהִזְהָוֹת:

רִיז אָמָר: שְׁאִיתָא בְּסֶפֶר אֶחָד שְׁמָה שְׁמוֹבָא בְּסֶפֶרְיִ הַמִּחְקָרִים רְאִיה שְׁצָרִיכִין לְחִקָּרֶר, מִפְסּוֹק (דִּבְרִים דִּילָט): "זִיְדָעַת הַיּוֹם וְהַשְׁבּוֹת אֶל לְבָבֶךָ" וּכְוֹי שְׁצָרִיכִין לְדִעָת אֶזְרָתָו יַתְבִּרְךָ עַל פִּי חִקְיוֹתָזֶה הַפְּרוֹשֶׁת הַזָּא מִכְתַּת הַקָּרָאים שֶׁהָם מִפְרְשִׁים פָּסוֹק זֶה פָּה, שְׁצָרִיכִין לְדִעָת אֶזְרָתָו יַתְבִּרְךָ עַל פִּי חִקְיוֹת אֶבֶל הַאֲמָת לֹא כַּן הַזָּא, בַּיּוֹם אֲמָת הַעֲקָר לְדִעָת אֶזְרָתָו יַתְבִּרְךָ הַזָּא רַק עַל יְדֵי אֲמֹנוֹתָה שְׁלָמָה, שְׁעַל יְדֵי זֶה דִּיקָא זָכוֹר אַחֲרֶךָ לְדִעָת וְהַשְׁגָה גְּדוֹלָה בִּידִיעָת רֹזְמָמוֹתָו יַתְבִּרְךָ שְׁמוֹ וּבָמוֹ שְׁכָתּוֹב (הוֹשֵׁעַ בְּכָבָב): "זִאָרְשָׁתִיךְ לִי בְּאֲמֹנוֹתָה זִיְדָעַת אֶת הַיּוֹם" וּעַזְן בְּלֻקוּטִי הַלְּכֹות בִּיוֹרָה דִּעָה הַלְּכֹות גָּלוּתָה הַגָּג, שֶׁם מִבְּאָר הַיְּטָב שְׁעָקָר הַיְּדִיעָה הַזָּא עַל יְדֵי אֲמֹנוֹתָה,

עַזְן שֶׁם:

וּבְאֲמָת עֲקָר הַפְּרוֹשֶׁת הַפְּשִׁיטָה שֶׁל פָּסּוֹקִים אֶלָּו הַמִּזְהִירִים לְדִעָת אֶזְרָתָו יַתְבִּרְךָ, בְּגַ�זְן "זִיְדָעַת הַיּוֹם וְהַשְׁבּוֹת וּכְוֹי", וּכְנָזְר "דַע אֶת אֱלֹקִי אָבִיךְ וְעַבְדָּהוּ" (דִּבְרִי הִימִים אֶכְחִיט) וּכְנָזְר "דַע צְבָי ה' הַזָּא אֱלֹקִים" וּכְוֹי (תְּהִלִּים קָ-ג), עֲקָר הַאֲזָהָרָה זוֹ הִיא בְּפִשְׁיטָות לְדִעָת וּלְזֹבֶר אֶזְרָתָו יַתְבִּרְךָ תְּמִיד בְּכָל עַת וְאֶל יִשְׁבַּח אֶזְרָתָו יַתְבִּרְךָ חַם וּשְׁלָום, בְּשָׁוּם עַת בָּמוֹ לְמַשְׁלֵל שְׁדָרֶךְ הַמְּלָכִים וְהַאֲדוֹנִים שְׁמֹזְהִירִין אֶת עַבְדֵיהֶם שִׁידָעָה שְׁיִשְׁעָה עַלְיָהֶם מֹשְׁלֵל, וּבְפִרְטָה אֲגַשְׁי חִיל שֶׁל הַמְּלָכִים שְׁמַלְמָדִין אֶזְרָתָם שִׁידָעָה מֵהַמֶּלֶךְ וְהַקִּיסְר שְׁלָהֶם "לְמַעַן תְּהִי יְרָאָתָו עַל פְּנֵיהֶם" (שָׁמוֹת כִּיז) וּיְעַבְדוּ עַבּוֹדָתָם בְּשִׁלְמוֹת וּכְנָזְר

הַרְגִּילּוֹת לוֹמֶר לְהַעֲבֹד, דַע שִׁישׁ עַלְיָה אָדוֹן וּמוֹשֵׁל, שַׁחַבּוֹנָה שִׁיקָח זוֹת בְּדִעַתּו בְּכָל עַת וְאֶל יִשְׁבַּח לְבָל יַעֲשֶׂה שֻׁוּם דָבָר נֶגֶד רְצׁוֹנוֹ כְּמוֹ כֵן לְהַבְּדִיל בְּמִלְכּוֹתָא דְשִׁמְיָא שְׁמַזְהִיר אוֹתָנוֹ "דַע אֶת אֱלֹקי אָבִיךָ" וּכְיוֹן, הִנּוּ יִדּוֹעַ תַּדְעַ וְאֶל תְּשִׁבַּח בְּשׁוּם עַת וּכֵן "זִידַעַת הַיּוֹם וְהַשְׁבֹּوت אֶל לְבָבֶךָ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים" וּכְיוֹן וּכֵן "דַע כִּי ה' הוּא אֱלֹקִים" כִּי בְּוֹדָאי צְרִיכֵין בְּמַה וּבְמַה אֲזֹהָרוֹת גְּדוֹלוֹת וּרְבוֹת עַל זה בְּכֹמֶה וּבְמַה לְשׁוֹנוֹת כִּי אַת עַל פִּי שְׁבָל אֶחָד יוֹדֵע בְּכָל כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים, אַף עַל פִּי כֵן מִחְמָת טְרָדוֹת עַוְלָם הַזֹּה וְתָאֹוֹתָיו וְהַבְּלִיו, גִּמְצָאים הַרְבָּה שְׁבָרְבָּה הַעֲתִים שׁוֹכְחִים אֶתְזָה יַתְבִּרְךְ וְעַל זה מִזְהִירִים הַפְּסּוּקִים "דַע כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים" וּכְיוֹן וּכֵן "דַע אֶת אֱלֹקי אָבִיךָ" וּכְיוֹן כָּלּוֹמֶר קָחוּ זוֹת בְּדִעַתְכֶם הַיְיטָב עַד שִׁיחִיה קָשָׁור וְחַזָּק בְּדִעַתְכֶם וְלִבְבָּכֶם בְּכָל עַת, וּזֹה "זִידַעַת הַיּוֹם וְהַשְׁבֹּות אֶל לְבָבֶךָ" וּכְיוֹן, כִּי זה עַקְרָב שְׁלָמוֹת הַיְדִיעָה כְּשֶׁמְקַשְּׁרֵין הַדִּעָת אֶל הַלֵּב לִיְדָע בְּלִבּו הַיְיטָב כִּי ה' הוּא אֱלֹקִים וּכְיוֹן כִּי בְּכָל עַת שְׁמַשְׁיָמִין זוֹת אֶל לְבָבָו הַיְיטָב כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים, בְּוֹדָאי נֹפֵל פְּחָדוֹ וְאַיִּמְתֹו וְיַרְאָתוֹ עַלְיוֹ לְבָבֵתי יְחִטָּא וְאֵי אִפְּשָׁר לְדִבֶּר בָּזָה יוֹתֵר כִּי יִדְעָת אֲלֹהּוֹתָו יַתְבִּרְךְ הוּא לְבָל חַד כְּפָום מָה דְמִשְׁעָר בְּלִבָּה פִּידּוּעַ וּכְל חַד כְּפָום מָה דְמִשְׁעָר בְּלִבְיהָ יִבְינֵן הַיְיטָב דְבָרֵינוּ אֶלָּה אֶבֶל חַלִילָה לוֹמֶר שְׁבֹונָת הַפְּסּוּקִים לְדִעָת אֶתְזָה יַתְבִּרְךְ עַל פִּי חֲקִירּוֹת אֲנוֹשִׁיות הַבְּנָוִים עַל שְׁבָל הַמְּטֻעָה כִּי עַקְרָב הַיְדִיעָה מִמְּנוּ יַתְבִּרְךְ כִּי בְּרָה הַזְּדִיעָו לְנוּ אֲבוֹתֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים שִׁגְעֹו וְטָרָחוּ כָּל יִמְיהָם וּפְשַׁטוּ אֶת עַצְמָם מִגְשָׁמִיות לְגָמְרִי, כִּי שְׁבָרוּ כָּל הַתְּאֹוֹת וְהַמְּדוֹת בְּתִכְלִית, וּבְפִרְטָה הַרְעָה הַכּוֹלֶל שַׁהְוָא תְּאֹוֹת הַמְּשָׁגֵל, וְעַל יְדֵי זה הִיָּה דִעַתְכֶם בְּשְׁלָמוֹת וּזְכוּ לְהַכִּיר אֶת בּוֹרָאִים בְּתִכְלִית הַשְּׁלָמוֹת וְהַגִּיחָו לְנוּ יַרְשָׁה טֹבָה בְּזֹאת וְאֶנְחָנוּ מִחְיִיבִים

צַדְקָה נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר

כִּסְפָּחַד פֶּזֶחַ רְצִיָּת אַצְּבָל "אַנְגָּלָן" מִקְוֹה שְׂדֵךְ אֲחֵר פֶּסֶטְרִי רְבָבָן עֲזֵיהָ וְתִקְוָה לְפָלָן

30 "חַק נָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר" יֵצֵא לְאוֹרָעִי הַוּצָאת "נִצְחָתִי וְאַגְּנָחָת" שְׁעִירִית תִּיקְוָן המידות

לְקַבֵּל הַיְּרַשָּׁה הַטוֹּבָה הַזֹּאת בְּשֶׁמֶךְהָ גְּדוֹלָה בְּמֹשְׁבָתָהוּ "אֲשֶׁרְנָנוּ
מַה טֹּוב חַלְקָנוּ וַמָּה נָעִים גַּוְרְלָנוּ וַמָּה יִפְהָ יְרַשְּׁתָנוּ" (מִתְפָּלָת
שְׁחָרִית) וּכְזוּ' רַק הַפְּסֻוקִים מִזְהִירִים אַוְתָנוּ לְקַח הַיְּדִיעָה הַקְּדוֹשָׁה
הַזֹּאת בְּמַחְנוּ וְלֹהָמְשִׁיכָה וְלֹקְשָׁרָה בְּלַבְנָנוּ הַיְּטָב תָּמִיד בְּכָל עַת
לְמַעַן תְּהִיא יְרָאתָוּ עַל פְּנֵינוּ לְבָלָתִי נְחַטָּא וּכְזוּ':

סְקָרֶר שְׁלָחוֹ שְׁרָאָב הַשְׁׁוֹמְדִים:

(ג) מחשיכין על התהום לעשות צרכי כלה או צרכי מת להביא לו ארון ותכרייכין ויכול לומר לחברו שיחשיך כדי שיביא לו ויכול לומר לו לך למקום פלוני למהר ואם לא מצאת במקום פלוני לך למקום פלוני לא מצאת במנה קח במאתיים ובלבד שלא יזכיר לו מקום מכך כלומר שלא יאמר לו סך ידוע שלא להוסיף עליו וכן אם לוקח ממנו בשמונה לא יאמר תן לי עוד בשנים ואהיה חייב לך עשרה: הנה ואם אי אפשר לו אא"ב יזכיר לו מקום מכך מותר בכל עניין דהא צרכי מצוה הוא (הגמ"ר פ"ה) ויש אוסרים בכל עניין וכן עיקר (ב"י בשם הר"ז ומרדי כי ר' כירה והג"מ פ"א ופ"ג): (ד) השוכר את הפועל לשמור זرعים או דבר אחר אינו נותן לו שכר שבת לפיכך אין אחריות שבת עליו היה שכיר שבת שבחיר חודש שכיר שנה שכיר שבוע נותן לו שכר שבת לפיכך אחריות שבת עליו ולא יאמר תן לי של שבת אלא אומר תן לי שכר השבוע או החודש (ואם שכרו לחודש והתנה לשלם לו כל יום כך וכך מקרי שכיר يوم) (ר"ז ס"פ אע"פ) או יאמר לו תן לי שכר עשרה ימים: (ה) אסור לשכור חזנים להתפלל בשבת ויש מי שמתיר: הנה ואם שכרו לשנה או לחודש לכולי עלמא שרי (ד"ע): (ו) חפצוי שמיים מותר לדבר בהם כגון חשבונות של מצוה ולפסק צדקה ולפקח על עסקיו רבים ולשדק התינוק ליארם ולמדו ספר או אומנות ודוקא לדבר אם רוזחה להשתכר אבל לשכו ולהזכיר

לו סכום מעות אסור: הגה י"א דבמקום שנוהгин ליתן לקורא בתורה מי שברך ונודר לצדקה או להזון דאסור בשבת לפסוק כמה יtan (א"ז) והמנาง להקל דהא מותר לפסוק הצדקה: (ז) מותר למדוד בשבת מדידה של מצוה כגון למדוד אם יש במקוה מ' סאה ולמדוד אзор מי שהוא חוליה וללהوش עלייו כמו שנוהגים הנשים מותר דהוי מדידה של מצוה: (ח) הרהויר בעסקיו מותר ומכל מקום משום עונג שבת מושיה: (ט) אסור לומר לא"י שילך חזץ לתחים בשבת אחר קרובוי המת שיבואו להפסידו אבל חוליה דתקיפה לייה עלמא ואמר שישלחו בעד קרובוי ודאי שרוי: (י) להחליף משכון לא"י בשבת מותר אם הוא מלובש ויוציאנו הא"י דרך מלבושו (ועיין לעיל סימן שכ"ה): (יא) מותר לקנות בית בארץ ישראל מן הא"י בשבת וחותם ומעלה בערכאות: הגה שלחם בכתב שלהם שאין אסור רק מדרבנן ומישום ישוב הא"י לא גزو (א"ז): (יכ) מותר להכריז בשבת על אבדה אפילו היא דבר שאסור לטלטלו: הגה ומותר להתריר חרמי צבור בשבת אע"פ שאינו לצורך שבת הויל והוא יום כנופיא לרבים הווי בעסקי רבים דשרי לדבר בהם (אנור) אבל אין מהרימין בשבת כי אם מדובר שהוא לצורך שבת (אגודה פכ"ג): (יג) להכריז בשבת על קרקע הנמכר שעכל מי שיש לו זכות עליו יבוא ויגיד ואם לאו יאבז זכותו אסור: הגה וכן אסור להכריז יין בשבת דהוי במקה וממכר (מהרי"ל): (יל) מי שששלחו לו שהוציאו בתו מביתו בשבת להוציאאה מכלל ישראל מצוה לשום לדרכו פעריו להשתדל בהצלחתה ויוצא אפילו חזץ לשלש פרנסאות ואי לא בעי ב"ד גוזרין עליו (ועיין לעיל סימן שכ"ח סעיף י):

סִדְרַ קָרְבָּן תְּפִלּוֹת הַעֲזָבָן:

תתא: אָגָא מֵלָא רְחָמִים, אָתָה יַדְעַת אַתְּ גָּעֵילְבָּבִי וּמַכְאֹבָבִי,

זִקְנָתֵן וְלֹא יַעֲבֹר כ' ז' פּוֹזְהַרְגַּשׁ תְּצִיעַל אֶל מִקְזָה שְׂדֵךְ אֶל הַדָּמָר רַבְבָּז אֶחָז תְּקֹזָעַ לְכָל'

את גגעי נפשי, אתה ידע את אשר פגמתי בעיני
הרבה מאד בglyph מיות וברוחניות, בעיני בשר ובעניינו הshall, אשר
הסתכלתי במה שאסור להסתכל ופגמתי עניינו מאד, ועל-ידי זה
פגמתי את נפשי מאד, והרדהרתי הרהורים רעים וחשבתי עינתי
בדעתך במחשבות זרות ורעות הרבה מאד, ויצאתי מגבול
הקדשה לימון ולשMAIL, כי הסתכלתי והצחתי בדעתך למטה
מדרגתי במה שאסיר להציג, ולהפה הכנסתי בדעתך מחשבות
רעות וזרות עיוגים רעים, והסתכלתי הרבה מז הצד, מגבול
הקדשה ולחוז, והפסקתי את דעתך ומחשבתך מטה ומתורתך
הקדשה אלפים ורבעות פעים עד אין מספר, עד אשר הרגל
נעעה טבע עצמו, להיות רגיל מאד במחשבות חזז, שיעצים
מגבול הקדשה ולחוז, עד אשר נפגם דעתך ונפשך כלכך עד אשר
איini יכול לדבר כלל,iaeini יודע איך לסדר תפלתך לפניה ועדין לא
שכתי מטעות,iaeini יודע שם דרך איך לשוב אליך בחלישות
כח כזה, בלבול הדעת כזה ברחוק כזה, בסכנות ורדיפות כאלה,
שניש לי מעצמי ומשוגאים ואויבים ורוצחים הרבה בלי שעור,
בglyph מיות וברוחניות בכמה אפנים ובחינות, מצדיקים ובינונים
ורשעים:

תتاب: "ה' מה רבו צרי, רבים קמים עלי", רבים מאד גדולים
בהתורה, גדולים בעשרה גדולים בחכמה חמל על זבוב גמאם במוני,
על פגום במוני, שאין לו שום דמיון לבנות ולהדמות בו פגמו
וחלישותו ורפיון ידו ובלבול עכירות דעתו וצרות לבבו ונגעי נפשו
ומבאוביו הקשים והקרים מאד מעד בגשימות וברוזחות וכמו
שהזהרת אותנו לסתם ולסגר עיגינו מחייזו דהאי עלמא לגמרי, בן
מרדנו ונגןנו בזה מהפה אל הפה, כי כל ימינו פנו בשיטותים

וְהַבְּלִים דְּהָאִי עַלְמָא שְׁפָלָה יוֹמָם לֹא גַּנוּחַ לִילָּה לֹא גַּשְׁקָט מַלְחָשֶׁב
בְּכָל עַת עֲגִינִּי הַעוֹלָם הַזֶּה וְתֹאָתִיו וְהַבְּלִיּוֹ, עד אֲשֶׁר הַרְגָּלוֹ
מַחְשָׁבּוֹתִינוֹ לְחַשְׁבָּב בְּכָל עַת רַק בְּעֲגִינִּי הַפְּרִגְסָה וְהַחְצִטְרָכָות
הַמְּרֻבָּה וּבְעֲגִינִּי תֹּאָת וְהַבְּלִי עַזְלָם הַזֶּה, קְגָנָה וְתֹאָה, וּכְבָוד
וְתוֹלְדוֹתִיהָן, עד אֲשֶׁר עַקְרָב הַתְּכִלִּת הָאָמָתִי הַשְּׁלַבְנָנוֹ אַחֲרִי גִּוְנוֹ
וְהַרְגָּל גָּבָר בָּל בָּה, עד אֲשֶׁר אַפְלוֹ בְּשָׁאָנוֹ רֹצִים לְחַשְׁבָּב עַל סָופָנוֹ
וְהַסְּתָבֵל עַל הַתְּכִלִּת הָאָמָתִי קִשְׁחָה וּכְבָד עַלְיָנוֹ מַאַד, וְאַיִל אַפְשָׁר
לְצִמְצָם וְלִבְיוֹן דַּעֲתָנוֹ אֶל הַתְּכִלִּת אַפְלוֹ שְׁעָה אַחַת, וְאַפְלוֹ בְּשָׁעָת
הַעֲסָק בְּתֹרֶה וּתְפָלָה וּעֲבוֹדָה, גַּם אָז מַחְשָׁבּוֹתִינוֹ מִשׁׁוֹׁטְטוֹת לְכָל
צַד אֶל הַחוֹזֵץ, וְהָם טְרוֹזִים וּמְבָלְבָלִים אָז בְּמַחְשָׁבּוֹת זָרוֹת וּעֲרָבוֹב

הַדָּעָת הַרְבָּה מַאַד:

תַּתְגָּ: אָוי וְאָבּוֹי, הַיְכֹן אֲנָחָנוּ בְּעוֹלָם, אָז חַכְמָתָנוֹ, אָז שְׁבָלָנוֹ אָז
דַּעֲתָנוֹ, מָה נְחַשְׁבָּב עַל הָ, וּעַל מָה אֲתִינָן לְהָאִי עַלְמָא שְׁפָלָה
הַיְתָבֵן שֶׁבָּאָנוֹ חַלְילָה לְזֶה הַעוֹלָם בְּשָׁבֵיל דְּבָרִים כְּאֶלְהָ, בְּשָׁבֵיל
מַחְשָׁבּוֹת כְּאֶלְהָ חַלְילָה הַלָּא לֹא בָּאָנוֹ לְזֶה הַעוֹלָם, כִּי אִם לִשְׁבָר
הַבְּחִירָה וְלִהְפַּךְ דַּעֲתָנוֹ וְעִינָינוֹ וְלִבָּנוֹ מִזֶּה הַעוֹלָם לִגְמָרֵי,
וְהַסְּתָבֵל רַק עַל הַתְּכִלִּת הָאָמָתִי וְלִהְתִּדְבֹּק בָּה, כִּמוֹ שְׁכָתוֹב:
"וְלֹא תָתְרוּ אַחֲרֵי לְבָבְכֶם וְאַחֲרֵי עִינֵיכֶם אֲשֶׁר אַתֶּם זֹגִים
אַחֲרֵיהֶם" וּכְתִיב: "אַתָּה ה' אֱלֹקִיךְ תִּרְאָ אֹתוֹ תַּعֲבֹד, וּבָז תִּדְבֹּק
וּבְשָׁמוֹ תַּשְׁבַּע" וּכְתִיב: "אַחֲרֵי ה' אֱלֹקִיכֶם תַּלְכֹּה, וְאֹתוֹ תִּרְאָוּ וְאַתָּה
מִצּוֹתִיו תַּשְׁמֹרֹה, וּבְקוֹלוֹ תַּשְׁמַעַו וְאֹתוֹ תַּעֲבֹדָה, וּבָז תִּדְבֹּקְוֹן"
וּכְתִיב: "הָעֲדָתִי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת הַשְׁמִים וְאֶת הָאָרֶץ הַחַיִים וְהַמְּוֹת
נִתְתִּי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלה, וּבְחִרְתָּ בְּחַיִים לְמַעַן תְּחִיָּה אַתָּה
וּזְרַעַךְ לְאַהֲבָה אֶת ה' אֱלֹקִיךְ לְשָׁמֵעַ בְּקוֹלוֹ וְלִדְבָּקָה בָז כִּי הוּא חִידָךְ
וְאָרֶךְ יִמְיךְ" וּעַתָּה עַתָּה, אִיךְ נִחְפְּכָנוּ, "הַיְעֹזֵב מִצּוֹר שְׁדי מִים

קָרִים נֹזְלִים לְחַצֵּב לָהֶם בְּאֶרוֹת גְּשֻׁבָּרִים אֲשֶׁר לֹא יִכְילוּ הַמִּים" הִיִּתְכֹּן לְהַפְסִיק חַם וִשְׁלוֹם הַמְּחַשְּׁבָה מְחֵי הַחַיִם וּמִתּוֹרָתוֹ הַקְדוֹשָׁה, מִקּוֹר הַחַיִם הָאַמְתִּים וְהַגְּצִחִים, לְחַשֵּׁב בְּדָבָרים כִּאֵלָה שָׁאנוּ רְגִילִים בָּהֶם כֹּל אַחֲד כִּפְיַי שְׁטוֹתוֹ וְטֻעוֹתוֹ וּכְסִילוֹתוֹ:

תודה: אהההה אההה אדוֹגָנוּ מלְכָנוּ מה געַשָּׁה לַיּוֹם פֶּקְדָּה מה
געַשָּׁה לְעוֹלָם הַגִּצְחֵי, מה געַשָּׁה לַיּוֹם שְׁבָלוּ שְׁבָת וּמְנוֹחָה, אֲשֶׁר
אי אָפָּשֶׂר לְהַכְּנָס וּלְהַפְּלַל שֶׁם כִּי אִם מַי שְׁמַקְשֵׁט עַצְמוֹ בְּעוֹלָם
הַזֶּה וּמִפְשִׁיט דָעַתוֹ לְגִמְרֵי לְגִמְרֵי מַחְיוֹן דַהֲאֵי עַלְמָא וּמִדְבָּק אֶת
עַצְמוֹ רַק בְּהַתְּכִילַת הָאָמָתִי וּהַגִּצְחֵי וּמַה געַשָּׁה, וְחַטְאִינוּ עָשָׂו לָנוּ
מה שְׁעַשָּׁו, עד אֲשֶׁר "טְבֻעָתִי בֵּין מַצּוֹּלה וְאֵין מַעֲמָד, בָּאתִי
בְּמַעֲמָקִי מַיִם וּשְׁבָלַת שְׁטַפְתָּגִי" אָבִי אָבִי אָבִי, אַדוֹגָנוּ אַדוֹגָנוּ,
"מַלְבֵּי וְאַלְקֵי אֶלְיךָ אַתְפְּלֵל", אֶלְיךָ אַשְׁתַּטְתַּח, אֶלְיךָ אַתְגַּפֵּל וּאַתְחַגֵּן,
עַשָּׁה לְמַעֲגָה לְבָד עַשָּׁה מַה שְׁתַוְכֵל בְּרַחְמֵיכָה תְּרַבִּים וּהַחְזִירְגִּי
בְּתִשְׁוָבָה שְׁלֵמָה לְפִגְיָה בְּאֶמֶת, זְכָנִי מַעֲתָה, עַזְרָנִי מַעֲתָה,
הַזְּשִׁיעָנִי מַעֲתָה וְהִיה עַמִּי תְּמִיד, וְעַזְרָנִי זְכָנִי לְסֶגֶר וּלְהַעֲצִים
וּלְסֶתֶם עִינִי וּלְבָבִי וּדְעַתִּי וּמְחַשְּׁבָתִי מַחְיוֹן דַהֲאֵי עַלְמָא שְׁפָלה
לְגִמְרֵי, וְלֹא אַסְתְּפֵל עַל הַבְּלֵי עוֹלָם הַזֶּה וְתָאוֹתֵיו וּטְרָדוֹתֵיו כָּלֵל,
כִּי כָל הָעוֹלָם הַזֶּה אֵינוֹ עוֹלָה בְּהִרְפָּה עַיִן, כִּי הַכְּל הַכְּל וּרְעוֹת רַוחַ
וּמַה יַּתְרֹזֵן לְאָדָם מַכְל עַמְלוֹ" וּמַכְל תָּאוֹתֵיו וּהַבְּלֵי: